

† CASIAN,

*Din darul lui Dumnezeu,
Arhiepiscop al Dunării de Jos*

*Preacuvioșilor și preacucernicilor slujitori
ai sfințelor altare, cinului monahal
și tuturor drept-măritorilor creștini,
har, milă, pace sufletească, bucurie duhovnicească
și sănătate deplină, cu prilejul praznicului Nașterii Domnului,
iar de la Noi arhierească binecuvântare.*

*„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu
și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“
(Luca 2, 14).*

Iubiți frați și surori în Domnul,

În nemăsurata Sa iubire de oameni, Dumnezeu ne trimite pe Fiul Său „Cel Unul născut“ să Se nască de la Duhul Sfânt și din Preacurata și Preasfânta Fecioară Maria, reunind astfel pe cele cerești cu cele pământești, pe oameni între ei, ca frați buni și astfel, astăzi, „cerul și pământul în cântec răsună“.

Îngeri și oameni cântă împreună:

„Hristos Se naște,
Domnul coboară,
Îngerii cântă,
Magii Îl adoră“¹.

Astăzi, la Nașterea lui Hristos, „îngerii cântă, arhanghelii psalmodiază, heruvimii înalță imnuri, serafimii aduc doxologie. Toți

1. Colind.

prăznuiesc văzând pe Dumnezeu pe pământ și pe om în ceruri, pe Cel de Sus, jos, din pricina tainei Întrupării, pe cei de jos, sus, din pricina iubirii de oameni². Așa, în locul stelelor de pe cer, răsar lumini și rugăciuni pe pământ, iar împreună cu îngerii din ceruri răsună în biserici, în case și în sufletele oamenilor, armoniile dumnezeiești, care au darul de a-L aduce pe Hristos, „mititel și-nfășețel“, „Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat“³, în noi și între noi.

„Astăzi, Hristos în Betleem Se naște din Fecioară. Astăzi, Cel fără de început Se începe și Cuvântul Se întrupează. Puterile cerurilor se bucură și pământul cu oamenii (toată creația, s.n) se veselesc: magii daruri aduc; păstorii minunea vestesc; iar noi, neîncetat, strigăm: slavă între cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!“⁴.

Cu toate că aceste daruri cerești se manifestă neîncetat în viața creștinilor, mai ales a celor ce se pregătesc sufletește, postesc și se roagă, săvârșesc fapte bune, iartă greșelile altora și cer iertare, prin spovedanie, pentru propriile greșeli, nu putem să nu observăm o oarecare slăbire a credinței și o îndepărtare a multora de la sensurile spiritual-duhovnicești ale celei mai mari minuni din câte s-au petrecut pentru noi: Nașterea Mântuitorului, a Fiului lui Dumnezeu, Prunc dumnezeiesc purtat pe brațele Preacuratei Sale Maici, așezat într-o iesle sărăcăcioasă, în peștera Betleemului.

Cel ce a făcut împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt cerul și pământul, lumea și toate câte sunt într-însele nu are casă și loc de la noi, oamenii, Se naște într-o iesle a unei peșteri modeste, dar acolo coboară odată cu El, cu Hristos, cerul! „...Cer fiind peștera, ieslea, sălășluirea, întru care încape Cel neîncăput“⁵.

2. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Cuvânt la Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos*, în „Predici la Sărbătorile împărătești“ și „Cuvânt de laudă la sfinți“, E.I.B.M.B.O.R, 2002, p. 23.

3. Simbolul credinței.

4. Slava Laudelor de la Utrenia praznicului Nașterii Domnului.

5. Axion la sărbătoarea Nașterii Domnului.

Din acel moment, cetatea Betleemului este o casă, în înțeles duhovnicesc, o casă nouă, a pâinii celei cerești. Hristos Domnul dorește să-și facă loc de viață nu doar în locuințele noastre, ci mai ales în sufletele noastre și, astfel, noi înșine devenim adăpost omenesc și gazde bune pentru El.

Preaiubiților,

În acest înțeles tainic, înălțător și mântuitor, Nașterea lui Hristos este revenirea noastră la starea de fii ai lui Dumnezeu, reînflați de Părintele ceresc prin darul mare și sfânt al Întrupării Fiului Său. Între părinte și fiu se restabilesc legăturile dragostei și ale încrederii și, astfel, nimeni nu mai este orfan pe pământ, ci fiecare semen, prin Hristos își vede pe propriul frate, iar în propria casă și în familie, creștinii regăsesc binecuvântarea și pacea Betleemului. Acest adevăr este pronunțat în doxologiile îngerești ale colindătorilor dornici de a fi primiți în casă, în casa familiei creștine reunite în bucuria unității și a frumuseții iubirii dintre toți membrii ei, părinți și copii, în ziua cea mai sfântă a unei liturghii domestice a casei devenite Betleem. Colindătorilor, de multe ori, de obicei în satele unde se mai păstrează tradițiile autentice strămoșești, li se oferă ca daruri pâine sub formă de colăcei împlețiți sau preparate din aluat speciale ale gospodinelor, care simbolizează chiar „scutecele“ Mântuitorului, semn al înomernirii Sale.

De unde sunt astfel de tradiții în casele creștinilor? Ce semnificație au ele, mai ales pentru majoritatea celor ce s-au obișnuit să procure toate darurile de Crăciun de la supermarketuri? Toate datinile strămoșești, ținuta vestimentară populară, acuratețea colindelor bătrâne, atitudinea comunitară și ospitalieră a gazdelor, ușile și brațele deschise pentru a primi colindătorii, casele curățate și împodobite, sufletele curățate de păcate și pacea obținută pentru iertarea semenilor arată profunzimea credinței apostolice, bogăția vieții liturgice a Bisericii Ortodoxe și legătura tainică dintre Biserică și familia creștină, prin care s-au păstrat și cultura, și obiceiurile,

și generozitatea unui popor pașnic și ospitalier, harnic și jertfelnic, smerit și mereu biruitor prin credință, prin iubire de Dumnezeu și de aproapele.

Prin bunătatea și prin stăruința mulțimii creștinilor, prin lucrarea sfântă și sfințitoare a Bisericii noastre, „norii“ întunecați ai secularizării lasă loc luminii stelei sfinte a Betleemului și, astfel, noaptea de Crăciun vestește revenirea Soarelui Hristos în sufletele, în familiile și în bisericile noastre. De aceea, cel mai semnificativ răspuns al nostru la darul cel mare și sfânt, Nașterea Mântuitorului, este lumina vieții curate din familiile creștinilor noștri. Familia creștină este și rămâne reperul sacru al Betleemului și „casa pâinii“, în care intră Hristos Mântuitorul să officieze „liturghia păcii“, a unității și a dragostei dintre soți, dintre părinți și copii și dintre toți creștinii reuniți în biserici, în manifestările spirituale, culturale și tradiționale, ca într-o unică și mare „peșteră a Betleemului“.

Așa precum cunoaștem, anul 2011, care se încheie, a fost consacrat de Sfântul Sinod al Bisericii noastre, la propunerea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Sfintelor Taine ale Botezului și Cununii. Ambele Taine conduc spre unica țintă a existenței noastre, familia creștină, „biserica domestică“, „celula“ sfântă a vieții, temelia dăinuirii unui neam și „leagănul“ sacru al fiecărui prunc, care deodată cu Nașterea Mântuitorului poate să-i zâmbească îngerului și să devină și el un „înger“ al poporului nostru.

Prin nașterea de prunci în familie se actualizează bucuria Betleemului, iar prin Botez, nou-născutul se împărtășește de darurile cerești ale Mântuitorului, Care îl îmbracă în veșmântul Său de lumină, îl înscrie în ceata aleșilor Împărăției și îi oferă „pecetea darului Sfântului Duh“. Așa înțelegem de ce toți „câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat“! (Rom. 6, 3).

Creșterea biologică se întregește prin cea spirituală, iar educația din familia creștină este o prelungire a învățaturii de credință din Biserică, așa cum se și procedează acum în toate parohiile noastre, prin programul instituit de Sfântul Sinod: „Hristos împărtășit

copiilor“, care este, în fapt, chemarea Mântuitorului solidar cu toți pruncii, pentru că El Însuși S-a născut Prunc Sfânt, în trup omenesc: „*Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la Mine, că a unora ca aceștia este Împărăția cerurilor*“ (Matei 19, 14).

Familia creștină, școala sacră a vieții, este și trebuie să rămână bastionul apărării ființei umane de toate provocările seculare, unele mai distructive decât altele.

De aceea, principala îndatorire a părinților este de a-i dori, de a-i crește și de a-i iubi pe propriii copii, așa precum Dumnezeu ne iubește pe toți. Familia există prin iubirea care îi spiritualizează treptat pe soți și astfel se revarsă darul jertfelniciei asupra copiilor, precum razele soarelui care luminează și încălzește pe toți oamenii deopotrivă. Sfântul Vasile cel Mare ne arată sensul adânc al educației în familie: „Nu mic este folosul sădirii în sufletele tinerilor a unei oarecare înrudiri și obișnuința cu virtutea, pentru că din pricina frăgezimii vârstei, învățăturile unor astfel de oameni pătrund adânc și rămân pentru totdeauna“⁶.

Dar pentru ca toți pruncii să se bucure de creștere și de educație virtuoaasă este nevoie de familii jertfelnice, puternice și credincioase, pe care valurile efemere ale modernismului și ale secularizării să nu le cucerească, nici să le distrugă.

Asistăm uneori cu durere la nenumăratele drame sociale care ating cea mai curată „celulă“ a Bisericii, familia, prin mulțimea divorțurilor, prin înlesnirile legislative ale destrămării cuplurilor „în numele drepturilor omului“, prin abandonul nedrept și antiuman al copiilor, prin perpetuarea avorturilor, crimă asemănătoare celor săvârșite de Irod la Nașterea Domnului.

Spectrul unor realități tulburătoare din societatea noastră, indiferent care ar fi motivațiile materiale, culturale sau de mentalitate, nu poate niciodată ascunde lumina lui Hristos, Care prin Nașterea Sa în

6. Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii și cuvântări, Omilia a XXII-a către tineri III*, col. P.S.B, vol. 17, p. 570.

Betleem rămâne scutul și pavăza, arma nebiruită și salvarea familiei din toate erorile egoismului, necredinței și indiferenței.

De aceea, vom repeta și noi cuvintele calde ale Sfântului Vasile: „Dacă leoaica își iubește pe cei născuți de ea, iar lupul se luptă pentru puii săi, ce va spune omul, care nu ascultă de porunca (iubirii) și strică firea, fie atunci când copilul necinstește bătrânețile tatălui, fie atunci când tatăl, prin a doua căsătorie, uită pe copiii din prima căsătorie. De nebiruit este, la cele necuvântătoare, dragostea dintre părinți și pui, pentru că Dumnezeu, Cel ce le-a creat, a înlocuit în ele lipsa rațiunii cu bogăția simțurilor.”⁷ Absența educației și a creșterii creștinești a copiilor în unele familii duce la abandonul părinților la bătrânețe, o altă boală cronică a societății moderne. Iată ce le recomandă acestora tot Sfântul Vasile cel Mare: „Grija pe care o au berzele bătrâne de la puii lor e îndestulătoare copiilor noștri, dacă ar vrea să vadă, pentru a-i face să-și iubească părinții! Berzele, când văd că tatălui lor i-au căzut penele la bătrânețe, îi pregătesc din belșug hrană, iar la zbor îi dau ajutorul ce-l pot da, ajutându-l și dintr-o parte și din alta cu aripa”⁸.

Drept-măritori frați creștini,

Am prezentat doar câteva aspecte din bogăția vieții curate în familia creștină, fără a insista asupra nenumăratelor și dramaticelor cazuri de divorțuri, din ce în ce mai multe și nejustificate din punct de vedere creștin. De asemenea, nu s-a dorit a se insista, într-o zi ca aceasta, asupra suferinței copiilor abandonați, maltratați în propriile familii ori separați de părinți care lucrează în străinătate. Voim, astăzi, să înmulțim rugăciunile pentru familiile creștine în toate comunitățile parohiale din eparhie, împreună cu iubiții noștri slujitori, evlavioși, harnici și buni misionari, susținători ai vieții virtuoză, acasă și în sfântul lăcaș, cu scopul încurajării creștinilor în apărarea și cultivarea valorilor morale și religioase în lumea noastră.

7. Idem, *Omilia la Hexaimeron, Omilia a IX-a*, IV, col.P.S.B, vol 17, pp. 174-175.

8. *Ibidem*, p. 163.

În acest sens, evidențiem și apreciem în mod deosebit programele eparhiale și parohiale organizate cu prilejul anului omagial al Sfintelor Taine ale Botezului și Cununii: conferințele preoțești, simpozioanele, publicațiile, precum și ajutoarele acordate multor familii aflate în dificultate, atât economic, dar și moral. S-a acordat o atenție mai mare, în parohii, catehezei premergătoare Sfintei Taine a Cununii și s-a amplificat lucrarea preoților de a elimina nenumăratele obiceiuri și practici străine sensului profund al unirii soților în fața lui Dumnezeu, în biserică. Cu toate acestea, a sporit numărul divorțurilor, a scăzut dramatic numărul nașterilor, iar în unele localități, migrația și sărăcia au obstrucționat venirea pruncilor pe lume.

La începutul Postului Crăciunului, Sfântul Sinod ne-a trimis un bogat și înălțător „Cuvânt pastoral“ și un program adecvat redresării speranței în familiile apăsate de greul zilei. Așa precum v-au vestit toți păstorii și, sperăm, așa precum ați și purces, multe fapte bune au luat locul relelor și suferințelor din familii.

Mare binecuvântare și ajutor ceresc în modestele noastre lucrări social-filantropice ne-a oferit „pe calea sfinților“, la Arhiepiscopie, Sfântul Apostol Andrei, prin procesiunea cu sfintele moaște, mâna dreaptă a Sfântului Ierarh Spiridon din Corfu – Grecia, adusă de Înalt-preasfințitul Mitropolit Nectarie. Toate faptele milei creștine izvorâte din lucrarea sfinților sunt „medicamente“ pentru însănătoșirea vieții spirituale și sociale.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a încununat eforturile noastre cu prezența sa la Galați și a încurajat lucrările misionare, pastorale, liturgice și social-filantropice, în anul închinat de Sfântul Sinod familiei creștine.

Toată familia creștină a eparhiei, slujitori și nenumărați pelerini, împreună cu ierarhi din alte eparhii, din țară și din străinătate, au devenit o „icoană“ a comuniunii, a frățietății și a dragostei, prin care se sfințesc sufletele și se vindecă multe suferințe din viața creștinilor. „Familia creștină, între sfințenie, suferință și speranță“ ne arată „luminile“ Betleemului în sufletele și în casele noastre, iubirea și

binecuvântarea lui Dumnezeu, dar și jertfelnicia, lucrarea demnă și vindecătoare în Biserică, pentru toată lumea. Cu toate efectele crizei economice ori morale, „nu putem reduce familia doar la aspectul ei biologic, juridic, psihologic, sociologic sau economic, pentru că ea este mai mult decât toate acestea laolaltă și le transcende. Familia are vocația de a fi conlucrare vie a omului cu Dumnezeu, în lume pentru lume, pentru a dobândi viața eternă. De asemenea, orice criză economică ne cheamă la filantropie și solidaritate, la ajutorarea săracilor, a bolnavilor, a orfanilor, a bătrânilor, a semenilor, a oamenilor singuri și deznădăjduiți. Criza ne cheamă la pocăință și sobrietate, la dărnicie și ajutorare reciprocă, la sfințenie și speranță”⁹.

Astfel lucrând și astfel bucurându-ne unii pe alții, în toate familiile, „casele Betleemului“, în toate localitățile, în toate comunitățile creștinești de la orașe și sate, să ne rugăm Mântuitorului, la praznicul Nașterii Sale, pentru pace, pentru iertare de păcate și pentru mai multă iubire și frățietate, spre binele nostru pământesc și mântuirea sufletelor noastre!

De Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului, Bobotezei și Anului Nou, vă dorim viață pașnică, cu sănătate și împliniri folositoare tuturor!

La mulți ani!

Al vostru de tot binele doritor și către Domnul rugător,

+Casian

Arhiepiscopul Dunării de Jos

9. Din cuvântul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel în Catedrala Arhiepiscopală din Galați, 30 noiembrie 2011.